

26 mei 2022 - Hemelvaartsdag

EEN HEMELSE LITURGIE, EEN BOEKROL EN JEZUS DE OVERWINNAAR

Lukas 24, vers 50-53
Openbaring 4, vers 1-2 en Openbaring 5

Ik denk dat je het op Schiphol niet zo vaak zou meemaken dat mensen nadat zij iemand hebben uitgezwaaid vol enthousiasme, bijzonder blij, de vertrekhal verlaten. Nee, het zou wat zijn: je zwaait een geliefde uit en opgetogen, blij, loop je vervolgens naar de parkeergarage. Maar zoiets lezen wij wel aan het einde van het Lukasevangelie. De leerlingen nemen afscheid van Jezus. Jezus verwijderde Zich van hen, zo vertelt Lukas in hoofdstuk 24. Jezus maakt nog een laatste zegenend gebaar... maar vervolgens gaan de leerlingen met grote blijdschap naar Jeruzalem terug! Lukas vertelt (vers 52-53): 'zij keerden terug naar Jeruzalem met grote blijdschap en waren voortdurend in de tempel, terwijl zij God loofden en dankten.' De blijdschap hield dus ook nog aan. Vanwaar deze intense en blijbaar-niet-op-te-houden vreugde?

Vanuit de Bijbellesing uit Openbaring 4 en 5 wordt duidelijk wat de leerlingen van Jezus ertoe brengt om na Jezus' vertrek onophoudelijk in de tempel God te gaan loven en danken. Waarom zijn de leerlingen van Jezus God aan het loven en aan het danken, nu Hij van hen is heengegaan? Nu, omdat op datzelfde moment er in de hemel precies hetzelfde gebeurde. Ook daar werd op dat moment geloofd en geprezen. In Openbaring 5 lezen wij namelijk dat alle hemelse wezens - de oudsten, de vier dieren, de engelen, ik zal straks nog wat over deze schepselen zeggen - dat die allemaal God aan het loven en aanbidden zijn. Al die schepselen in de hemel aanbidden God voor Zijn troon! Wat een prachtige gelijktijdigheid! Ja, nog meer dan gelijktijdigheid: de hemelse liturgie en liturgie op aarde zijn met elkaar echt verbonden! De leerlingen doen na Hemelvaart in de tempel hier op aarde mee met de engelen, ze mogen meedoen met al die hemelse wezens rond de troon van de hemelse Koning. De aardse tempel en de hemelse tempel staan met elkaar in verbinding. Een livestream verbinding.

Johannes ziet daar ook iets concreets van..., want tijdens die hemelse liturgie, waar Johannes bij mocht zijn, brengen enkele hemelse dienaren gouden schalen vol reukwerk, schalen vol wierook, voor Gods troon. Heel de hemelse tempel wordt vervuld met de geur van wierook. Nu, dat hemelse reukwerk, die hemelse

wierook, dat zijn de gebeden van de heiligen, zo krijgt Johannes te weten (vers 8). Dat reukwerk, dat zijn de gebeden van de gelovigen op aarde. De gebeden van Jezus' volgelingen op aarde worden tijdens de eredienst in de hemel dus op gouden schalen voor Gods troon gebracht. Vindt u dat ook niet prachtig? Onze gebeden die wij elke zondag bidden met elkaar en jouw eigen (misschien wel) stamelende woorden, die worden op gouden schalen gelegd en meegenomen in het eerbetoon dat de hemelse wezens aan God brengen.

Als ik dat allemaal op mij in laat werken..., dan wordt Hemelvaartsdag echt een heel bijzondere dag, vind je niet? Hemelvaartsdag is de dag, waarop heel concreet wordt dat hemel en aarde met elkaar in verbinding staan. Christus Jezus heeft die verbinding voor ons gemaakt, door na Zijn aankomst in de hemel als het ware de deur open te laten staan. Johannes zag die deur open staan - 4,1: 'en zie, er was een deur geopend in de hemel - Johannes mocht even naar binnen gaan... en hij geeft nu aan ons door: wanneer wij hier met elkaar zingen en bidden, God eren en loven, dan mogen wij op dat moment deelhebben aan de hemelse liturgie. Als wij tijdens ons zingen en bidden heel goed zouden luisteren, dan horen wij boven ons de engelen meezingen, en ook de kinderen van God die ons zijn voorgedaan - onze geliefden misschien wel - ondanks die grote afstand verbonden! Toch samen zingen! En eens, eens zullen deze stemmen worden verenigd.

Met Johannes mogen wij vandaag een moment meekijken en iets van die hemelse liturgie meebeleven... Ik hoop daarom dat mede door deze preek u en jij, zoals die eerste leerlingen tijdens Jezus' Hemelvaart, ook een loflied op de lippen zult voelen en dat wij het verlangen zullen krijgen om ook mee te doen in de aanbidding en het loven van God. Wij gaan daarvoor nog even verder kijken met Johannes:

Johannes ziet in zijn visioen dus een geopende deur in de hemel. En hij wordt uitgenodigd om binnen te komen en een moment mee te maken, te ervaren wat er in de hemel plaatsvindt.

Nu, Johannes treedt binnen... en hij ziet een geweldige troon. Ja, Johannes ziet de meest indrukwekkende beelden, onuitsprekelijke pracht en heerlijkheid, hier in de nabijheid van God. Prachtige kleuren. Een zee helder als kristal, een zee rondom de troon om de afstand tot God te

bewaren. En vurige fakkels rondom de troon. Hemelse wezens die God de lof toebrengen. Hemelse wezens..., ja Johannes ziet 24 ouderlingen, 24 oudsten. Mogelijk zijn dat de representanten van het volk Israël en van de Kerk: twaalf namens Israël en twaalf namens de Kerk. Twaalf stammen. En twaalf apostelen. Ik weet niet of het helemaal klopt hoor - het kan ook te maken hebben met de 24 priesterafdelingen die David lang geleden had ingesteld - maar ik vind het wel een mooie uitleg.

Johannes ziet ook nog eens vier bijzondere wezens (Opb 4,): een leeuw, een kalf, een mens en een arend. Dit zijn de vier representanten van al het leven op aarde: de leeuw als de vertegenwoordiger van de wilde dieren, het kalf als afgevaardigde van de tamme dieren, de vogel als representant voor alle dieren in de lucht en de mens staat voor de mensheid. Dus heel de schepping, Israël en de Kerk, alles en iedereen is vertegenwoordigd rondom Gods troon. ... En als Johannes dat allemaal op zich heeft laten inwerken, dan ziet hij nog iets. Degene Die op de troon zit, heeft in Zijn rechterhand een boekrol. Een boekrol, zo omschrijft Johannes het, die van binnen en van buiten is beschreven. Een perkament aan beide zijden beschreven en verzegeld met zeven zegels. Nu, daar valt vervolgens alle licht op.

Wat is die boekrol? Voor de eerste lezers van Johannes' openbaring is zo'n boekrol een bekend verschijnsel geweest. Ik las ergens dat op deze manier in het Romeinse Rijk een testament werd opgemaakt: het testament wordt eerst aan de binnenkant van de boekrol opgeschreven, vervolgens wordt aan de buitenkant van de boekrol een samenvatting van het testament gegeven en als het zo van binnen en van buiten is beschreven, wordt het verzegeld met zegels. Deze boekrol is dus waarschijnlijk *een testament*. Ja, het zal inderdaad een heel belangrijk en kostbaar document voor de toekomst blijken te zijn. Degene Die op de troon zit, houdt het testament in Zijn rechterhand. Vanuit het Oude Testament is er nog meer over deze boekrol te zeggen. Op meerdere plaatsen in het Oude Testament lezen wij over een bijzondere boekrol. Bijvoorbeeld bij de profeet Ezechiël. De profeet Ezechiël heeft in een visioen ook eens een boekrol ontvangen die aan beide zijden was beschreven. Die boekrol was een boekrol vol van klaagliederen, zuchten en weeklachten, zo omschreef Ezechiël de inhoud (Eze 2). Het was een boekrol, waarin een onheilspellende toekomst was voorgezegd: Gods oordeel over Zijn volk. Ezechiël moest daarom zijn volk waarschuwen. Ook bij de profeet Daniël lezen wij over een boekrol. Daniël kreeg ook een boekrol te zien (Daniël 12), een verzegelde boekrol zo staat er expliciet bij. Die boekrol moest verzegeld blijven tot het einde, zo droeg God aan Daniël op.

Nu, vanuit deze achtergrond kunnen wij ons wat beter voorstellen wat die boekrol voorstelt, die Johannes hier nu ziet in de hand van de hemelse Gestalte op de troon. Het is een testament dat de hemelse Gestalte in Zijn hand houdt. De boekrol heeft immers alles te maken met de toekomst. Het gaat over het einde, over de laatste fase van de wereld. In deze boekrol staat namelijk Gods plan. Gods plan van oordeel en redding, zoals Ezechiël ook had te horen gekregen. De alles beslissende gebeurtenissen voor de wereld worden in deze boekrol beschreven: de eindstrijd, de overwinning op het kwaad, het doorbreken van Gods Koninkrijk, het herstel en het recht dat God zal brengen. Hier in de hand van Degene Die op de troon zit, bevindt zich het document waarin de toekomst van deze wereld beschreven staat. Met dat deze boekrol zal worden uitgerold, zal ook het laatste stuk geschiedenis worden uitgerold.

Daniël moest die boekrol nog verzegeld houden, zo vertelde ik. De boekrol moest bij Daniël tot het einde toe

verzegeld blijven..., maar nu wij aan het einde van de Bijbel zijn, nu mag deze boekrol geopend worden. 'Maar', zo roept een engel (vers 2), 'wie zal deze zegels mogen verbreken en de toekomst kunnen ontsluiten?' Bij wie zal dit document in goede handen zijn? ... Johannes huilt (vers 4). Waarom? Nu, hij vertelt het zelf: omdat er niemand in de hemel of op aarde was die deze boekrol kon openen. Tja..., en als niemand geschikt zal zijn om dit document te ontvangen, om deze boekrol te openen, als de zegels niet geopend zullen worden, dan zal alles hetzelfde blijven... Dan zal het met deze wereld blijven, zoals het is. Dan zullen Gods plannen niet uitgerold worden. Dan zal er geen recht komen op aarde. Dan zal al dat onrecht, al de angsten, al de zinloosheid toch het laatste woorden hebben op deze wereld... Dan zal al dat geploeter voor niets zijn geweest... Dan zal dit dus de wereld zijn en de wereld blijven: een wereld die zo diep onrechtvaardig kan zijn. Een wereld waarin zoveel muren zijn gebouwd waar talloze mensen tegenaan lopen, muren die mensen van elkaar scheiden. Een wereld waarin goed en kwaad, geluk en ellende, liefde en haat zo door elkaar heen liggen en soms zo onrechtvaardig verdeeld zijn. Wie kan deze wereld die maar niet anders wordt, wie kan deze wereld hoop bieden door de boekrol van Gods plan te openen en de zegels te verbreken? Niemand is daartoe nog in staat gebleken...

Johannes huilt... Maar dan wordt Johannes opeens getroost. Er is toch iemand! Ja, Johannes wordt verteld (vers 5): het is de Leeuw, Die uit de stam van Juda is. De Wortel van David. *Die* heeft overwonnen om de boekrol te openen en de zeven zegels te verbreken! Wie? Een Leeuw, het dier waarmee Juda, de zoon van Jakob, de voorvader van de Heere Jezus, werd vergeleken. Uit Juda's nageslacht zou inderdaad de Verlosser komen, zo staat er in het Oude Testament geschreven. Hij is de Leeuw. En: de wortel van David. De wortel. Dat is: het begin, de oorsprong. Hij Die uit David is voortgekomen, maar Die ten diepste aan David voorafgaat en de Oorsprong van alles is. Met verschillende beelden uit het Oude Testament wordt Johannes verteld Wie die zeven zegels mag gaan openen om Gods plan met de wereld te ontsluiten: het is de Heere Jezus. De Leeuw van Juda. De Oorsprong. *Hij* is Overwinnaar. Jezus Overwinnaar! Hij krijgt het document in handen. Hij krijgt de wereldgeschiedenis in handen. Door Hem zal de wereldgeschiedenis worden ontsloten.

Nu, dat is het, wat wij met Hemelvaartsdag mogen vieren. Hemelvaartsdag is het feest, waarop wij gedenken, vieren en bezingen dat Jezus de toekomst in handen heeft genomen. Als Koning. Als Overwinnaar. Hij heeft heel de wereldgeschiedenis in handen, letterlijk en figuurlijk zo zien wij dat in die boekrol die Hij in handen krijgt. .

Samen met duizendtallen engelen die Johannes zag, samen met de 24 oudsten, samen met de vier dieren, , samen met al diegenen die ons zijn voorgegaan bezingen wij deze Leeuw, deze Overwinnaar... die naar de hemel is gegaan en daar voor de troon van God het testament in handen heeft gekregen. Jezus regeert nu over de wereld als Koning. Hij heeft op dit moment de macht in handen. Hij verbreekt een voor een de zegels van de boekrol en rolt de boekrol open. De wereldgeschiedenis wordt op dit moment uitgerold. En hoewel

ik hier nog heel veel vragen bij heb en heel veel niet begrijp, één ding wordt duidelijk: wij zitten dus niet meer vast in een eindeloze cirkel van vrede en geweld, liefde en haat, recht en onrecht. Nee, de cirkel is doorbroken. De wereld is onderweg! De laatste fase wordt uitgerold. Misschien nog heel even, of misschien nog eeuwen, ik weet het niet..., maar de eindeloze cirkel waarin wij vastzaten en waarin wij meedraaien is doorbroken...! Wij zijn onderweg. De wereld is onderweg. Jezus Christus verbreekt de zegels een voor een en rolt de boekrol uit. Het einde is in zicht... en Gods heerlijke toekomst is nabij. Komt elke dag een dag dichterbij.

Wat zal dat een troost zijn geweest voor de christenen uit Johannes' tijd. Die kleine kwetsbare groepjes christenen toentertijd te midden van die overgrote meerderheid niet-christenen. Die enkele christenen die Jezus als Heer beleden, terwijl de machtige keizer zichzelf die eretitel toegeëigend had. Het zal voor hen misschien best lastig zijn geweest om dat perspectief vast te houden dat Christus Heer, dat Jezus Overwinnaar was. Als zij keken naar alles wat zij om zich heen zagen gebeuren... Het vraagt ook van u en mij heel wat om dit vast te houden. Want – laten wij eerlijk zijn – wij zien zoveel ellende op de wereld (Oekraïne – hoorn van Afrika – die brute, totaal zinloze moord op de kinderen in Texas) Ondanks alle inspanningen voor wereldvrede, voor wereldvoedsel-hulp, inspanningen van wereldgezondheidsraad. Het lukt ons maar niet om het met elkaar te veranderen, welke sterke leider er ook opstaat... Vandaag (op Hemelvaartsdag) worden wij daarom uitgenodigd om ondanks alles ons te richten op die hemelse liturgie... die hemelse liturgie die ons een heel ander zicht op deze wereld geeft: in al het onbegrijpelijke, in al het verschrikkelijke, in al het kansloze en soms zo intens zinloze van deze wereld, mogen wij weten dat Christus bezig is om de wereld naar Zijn doel te leiden. Een voor een worden in de hemel de zegels verbroken en wordt de boekrol uitgerold. Er is meer over deze wereld te zeggen, dan wij met onze ogen zien. Christus heeft het in handen.

Maar dan nog één heel belangrijk iets over dit visioen van Johannes: als Johannes de leeuw van Juda, Jezus, ziet verschijnen voor Gods troon om de boekrol te openen... dan ziet Johannes opeens geen leeuw meer..., maar een lam. Apart: de leeuw heeft de gedaante van een lam. Het is wel een heel bijzonder lam (vers 6). Een lam met zeven horens, Nu, een horen is een teken van macht. Zeven horens wil zeggen: dit lam is almachtig, overmachtig, zijn macht kent geen grenzen. Zeven horens en zeven ogen: heel de wereld is door Hem gekend en wordt door Hem doorzien en is in Zijn macht. Maar toch: *een lam*. Ja, een kwetsbaar lam, staande als geslacht. Een lam dat bloedt, omdat het als offerlam is bedoeld.

Waarom verschijnt de Overwinnaar, de leeuw van Juda, Diegene die alle macht zal ontvangen over de wereld, als een lam, als een lam staande als geslacht? ... *Omdat dit de manier is waarop deze Overwinnaar Zijn overwinning heeft behaald en definitief zal maken.* Jezus veroverd de wereld namelijk niet met geweld, met dwang. Jezus veroverd de wereld door Zijn liefde, onweerstaanbare liefde. Jezus *nam* de wereld niet tot Zijn eigendom, nee: Hij *gaf* Zichzelf voor de wereld. En dat is dan ook de reden dat Hij de boekrol krijgt

overhandigt. Hij is geschikt om de boekrol te ontvangen, want bij Hem is de wereld en de wereldgeschiedenis in goede handen. Hij is geen dictator. Hij zal het testament niet vervalsen voor Zijn eigen gewin. Hij zoekt met de boekrol in handen niet zijn eigen grootheid en eer. Hij is het lam dat zich liet slachten als een offer. Zijn bloed laat zijn alles gevende liefde zien.

De toekomst van de wereld is dus in handen van iemand die hier verschijnt als een lam, een lam dat geslacht wordt. En daarom is deze wereld in bijzonder goede handen! In doorboorde handen die Zijn liefde voor deze wereld laat zien.

Maar dit zegt ook iets hoe deze Overwinnaar de geschiedenis op dit moment naar Zijn doel leidt. De leeuw verscheen als een lam. Je herkent de Overwinnaar op deze wereld daarom niet aan Zijn leeuwengebrul, maar aan zijn zwijgen als een lam ten slachtoffer. Op deze wereld laat Hij Zijn stem niet horen, maar zwijgt Hij en draagt Hij en verdraagt Hij. Je herkent op deze wereld de Overwinnaar, Jezus Christus, niet aan zijn overweldigende aanblik, maar aan zijn kwetsbaarheid en opoffering. Jezus dringt zich niet in deze wereld aan ons op. Hij grijpt niet met geweld in. Hij dwingt mensen niet om Hem te verheerlijken. Hij heerst over deze wereld als een lam, Zichzelf opofferend, Zichzelf gevend, met Zijn onbegrijpelijke liefde als antwoord op al het kwaad.

Dat vraagt van u en mij wel dat wij in deze wereld het durven uit te houden in al dat lijden, die strijd, die zorgen. Gods toekomst wordt ontvouwd, de wereldgeschiedenis wordt uitgerold, de zeven zegels worden een voor een verbroken – echt! - maar u en ik moeten ondertussen de weg volgen van het Lam. Onszelf gevend. Het kwaad met goed beantwoorden. Anderen helpen in nood, terwijl het slechts een druppel op een gloeiende plaat lijkt te zijn. Niet vergelden, maar vergeven. Beschikbaar zijn. Getuige zijn van Zijn liefde. Dat vraagt van ons volharding. En daarom is het nodig om hier op aarde de verbinding met de hemelse liturgie blijven vasthouden.

Ik sluit af. Wij mochten zien dat de toekomst van de wereld in handen is van iemand die verschijnt als een lam, een lam dat geslacht wordt. Wij bezingen vandaag geen geweldenaar. Wij geloven niet in een tiran. Deze wereld, waarin zoveel dictators en tirannen de macht hebben proberen te grijpen en zullen proberen te grijpen (nog steeds), deze wereld is in handen van iemand Die niet de wereld wilde beheren en beheersen, maar iemand Die Zichzelf heeft gegeven. En daarom heb ik hoop voor de wereld. Ja, ik begrijp nog verbijsterend weinig van deze wereld. Ik heb ook geen antwoord op de vele waarom's. Ik maak mij ook zorgen over zoveel dingen ver weg en dichtbij. Maar toch mag ik zingen en loven: de toekomst van deze wereld is in handen van het Lam. Deze wereld is in handen van iemand Die de wereld zo liefhad, dat Hij Zichzelf daarvoor heeft gegeven.

Laten wij daarom hier op aarde met elkaar deze Overwinnaar blijven loven en aanbidden. Tot het moment komt dat de hemelse liturgie en de aardse liturgie volkomen zullen samenstemmen.